

Přehled pramenů a literatury

Jedním z nejdůležitějších zdrojů písemných nevydaných pramenů k dějinám jezuitského řádu je ústřední římský archiv – *Archivum Romanum Societatis Iesu*, kde jsou uchovány stále ještě ani zdaleka nevytěžené dokumenty k historii české provincie. Především pečlivý průzkum kopiářů dopisů generálů zasílaných nejen představeným, ale i níže postaveným příslušníkům řádu přinese jistě v budoucnu četné objevy. Mimo území našeho státu skýtají bohaté poučení i prameny uložené ve Vídni, především v *Rakouské národní knihovně*, kde jsou shromážděny hojné rukopisy vztahující se k osudům českého Tovaryšstva z dob před založením samostatné provincie (1623), ale zůstaly tu i mnohé cenné materiály z pozdějšího období.

V České republice je třeba věnovat pozornost v první řadě písemnostem shromážděným v oddělení rukopisů a starých tisků *Národní knihovny ČR* v Praze (kolejní diáře, litterae annuae ad.) a ve Státním ústředním archivu v Praze. Zde skýtají nepominutelné informace hlavně fondy *Jesuitica* a *Exjesuitica*, krom toho i *Stará a Nová manipulace* a *Archiv pražského arcibiskupství*. Jezuitské rukopisy nalezneme také v *Knihovně Národního muzea* a *Strahovské knihovně*. Regionální jesuitica uchovávají příslušné státní oblastní archivy, nejvíce jich můžeme hledat v Brně, Olovici, Litoměřicích a Zámrsku. Nadto cenné jednotliviny se zatoulaly i do okresních archivů, za jiné zmíním alespoň jičínský.

Bohužel, ačkoliv sami jezuité věnovali písemnostem ukládaným ve svých archivech velikou péči, jejich pilné úsilí vzalo do jisté míry za své už bezprostředně v letech po zrušení starého řádu, kdy byla, z ryze praktických důvodů, největší pozornost věnována dokumentům ekonomické povahy. Další ztráty pak lze přičíst na vrub i letům po roce 1948. Nicméně přesto lze v nevydaných pramenech očekávat nové objevy.

Literatura věnovaná dějinám jezuitského řádu čítá v celosvěto-

vém měřítku tisíce a tisíce svazků. Jejich přehled zpřístupňují nejen retrospektivní bibliografie, ale i jezuitské periodikum *Archivum historicum Societatis Iesu*, vydávané v Římě od roku 1932. I když se naše prostředí chovalo vůči jezuitům vždy více než macešsky, přece jen se během let objevila řada závažných titulů. Jsem si vědoma toho, že jakýkoliv podrobnější výčet literatury by si vyžádal značné množství tiskových stran, ne-li celý svazek, jenž by mohl tvořit samostatnou přílohu knihy. Proto budu uvádět jen ty práce, které pokládám za naprosto nezbytné, jež kromě toho v bibliografických soupisech přinášejí množství dalších údajů, a takové, na něž odkazuji přímo v textu. Tím spíše, že musím zmínit nejen spisy týkající se bezprostředně jezuitů, ale i ty, jež pojednávají o kulturních dějinách a obecné historii daného období.

Následný soupis obsahuje krom novodobých historických prací i původní tisky vydávané v 17. a 18. století.

- Alegambe, P.: *Heroes et victimae charitatis Societatis Jesu seu catalogus eorum, qui e Societate Jesu charitati animam devoverunt, ad id expositi et immortui peste infectorum obsequio ex charitate oboedientiaque suscepto*, Romae 1658
- Alewyn, R. – Sälzle, K.: *Das große Welttheater. Die Epoche der höfischen Feste in Dokument und Deutung*, Hamburg 1959
- Album Academiae Pragensis Societatis Jesu 1573–1617 (1565–1624), ed. M. Truc, Praha 1968
- Andrea, F. – Grisebach, A.: *Die Universität zu Breslau*, Berlin 1932
- Astrain, A.: *Historia de la Compañía de Jesus en la Assistencia España I–III*, Madrid 1902–1909
- Aurenhammer, H.: *Mariengnadenbilder Wiens und Niederösterreichs in der Barockzeit*, Wien 1956
- Balbín, B.: *Diva Montis Sancti, Pragae* 1665
- Balbín, B.: *Epitome historica rerum Bohemicarum Historia Boleslaviensis*, Pragae 1677
- Balbín, B.: *Krásy a bohatství české země. Výbor z díla Rozmanitosti z historie českého království (Miscellanea historica regni Bohemiae)*, přel. a uspořádala H. Businská, úvodní studii napsala Z. Tichá, Praha 1986
- Balbín, B.: *Pamětní nápis Bernardu Ignácovi z Martinic*, vyd. a přel. J. Hejnic, Praha 1988
- Barton, P. F.: *Der österreichische Barockkatholicismus – eine unerreichbare Blütezeit kirchlichen Lebens?*, in: *Horizonte und Perspektiven. Festschrift zum 60. Geburtstag von Erich Thurnwald, Direktor des Instituts*

- für Reformations- und Kirchengeschichte der böhmischen Länder, Heidelberg–Wien 1979, s. 81–102
- Bartůněk, V.: Pražský arcibiskup Jan Bedřich z Valdštejna, skripta CM TF, Praha 1979
- Bělohlávek, M.: Plzeň a její dějepisci, Plzeň 1959
- Benetka, B.: Jesuité a český národ, Praha 1941
- Beránek, K.: Z mladí pražského tiskaře Vojtěcha Koniáše, Strahovská knihovna 2, 1967, s. 109–113
- Beránek, K.: Správa a kancelář pražské university v době pobělohorské, Sborník archivních prací 19/1, 1969, s. 189–240
- Beránek, K.: Bohemika archivní povahy v rukopisném fondu Rakouské národní knihovny ve Vídni, Sborník archivních prací 24, 1974, s. 109–133
- Bílek, T. V.: Refomace katolická neboli obnovení náboženství katolického v království českém, Praha 1892
- Bílek, T. V.: Statky a jmění kollegi jesuitských, klášterů, kostelů a bratrstev a jiných ústavů v království Českém od císaře Josefa II. zrušených, Praha 1893
- Bílek, T. V.: Tovaryšstvo Ježíšovo a působení jeho vůbec a v zemích království Českého zvláště, Praha 1896
- Bireley, R.: Religion and Politics in the Age of Counterreformation. Emperor Ferdinand II, William Lamoramini S. J., and the Formation of Imperial Policy, Chapel Hill 1981
- Bohuslav Balbín a kultura jeho doby v Čechách. Sborník z konference Památníku národního písemnictví, Praha 1992
- Borovský, K. H.: Dílo I, usp. J. Korejčík, Praha 1986
- Braun, J.: Die Kirchenbau der deutschen Jesuiten I, Freiburg/Breisgau 1908
- Bridel, F.: Básnické dílo, ed. M. Kopecký, Praha 1994
- Briefe des hl. Petrus Canisius, ed. S. Seifert, Leipzig 1983
- Březan, V.: Životy posledních Rožmberků I – II, ed. J. Pánek, Praha 1985
- Coreth, A.: Pietas Austriaca. Österreichische Frömmigkeit im Barock, 2. Aufl., München 1982
- Cornova, I.: Die Jesuiten als Gymnasiallehrer, Prag 1804
- Czerwenka de Wieznow, W.: Notitia collegii convictorum S. J. Pragae ad S. Bartholomaeum, Pragae 1674
- Černý, V.: O básnickém baroku, Praha 1937
- Česká touha cestovatelská. Cestopisy, deníky a listy ze 17. století, ed. S. Binková a J. Polišenský, Praha 1989
- Čornejová, I.: Jezuitské školství a Jan Amos Komenský, in: Pocta Univerzity Karlovy J. A. Komenskému, Praha 1990, s. 74–87
- Čornejová, I.: Kapitoly z dějin pražské univerzity 1622–1773, Praha 1992
- Čornejová, I. – Fechtnerová, A.: Životopisný slovník pražské univerzity. Filozofická a teologická fakulta 1654–1773, Praha 1986
- Dalmases de, C.: Otec a magister, Řím – Praha 1991
- Delumeau, J.: Le catholicisme entre Luther et Voltaire, Paris 1971

- Denis, E.: Čechy po Bílé hoře I-II, 2. vyd., Praha 1911
- Dejiny Spoločnosti Ježíšovej na Slovensku, zost. E. Krapka, V. Mikula, Cambridge, On. – Canada 1990
- Dějiny české literatury I, Praha 1959
- Ducreaux, M.-E.: Lire à en mourir. Livres et lecteurs en Bohême au XVIIIe siècle, in: Les usages de l'imprimé (XVe–XIXe) siècle, ed. R. Chartier, Paris 1987, s. 253–303
- Ducreaux, M.-E.: Způsob čtení a vztah ke knihám u podezřelých z kacířství v Čechách 18. století, AUC – Historia Universitatis Carolinae Pragensis, 32/1–2, 1992, s. 51–80
- Duhr, B.: Die Studienordnung der Gesellschaft Jesu. Mit einer Einleitung, Freiburg/Breisgau 1896
- Duhr, B.: Die Stellung der Jesuiten in den deutschen Hexenprozessen, Köln 1900
- Duhr, B.: Bajky o jesuitech. Přeložil a doplnil J. Tumpach a A. Podlaha s dodatkem Co jsou jesuité od J. Svobody, Praha 1902
- Duroselle, J.-B.: Europa. Eine Geschichte seiner Völker, München 1990
- Dülmen van, R.: Antijesuitismus und katholische Aufklärung in Deutschland, Historisches Jahrbuch 89, 1969, s. 54–80
- Eiselt, J. N.: Die Jesuiten in Königgrätz, Königgrätz 1863
- Eliade, M. – Culianu, J. P.: Slovník náboženství, Praha 1993, Křesťanství, s. 154–186
- Elogium P. Joannis Korzinek... – Elogium Otce Jana Kořínka, ed. Mar. Svatoš, Praha 1993
- Eschweiler, K.: Rodrigo de Arriaga, in: Gesammelte Aufsätze zur Kulturgeschichte Spaniens III, Münster 1931, s. 253–285
- Evans, R. J. W.: The Making of the Habsburg Monarchy 1550–1700. An Interpretation, Oxford 1979
- Fechtnerová, A.: Rectores collegiarum Societatis Iesu in Bohemia, Moravia ac Silesia usque ad annum MDCCCLXXIII iacentum I-II, Pragae 1993 (na s. 560–561 a 564–565 i soupis dalších prací autorky, na s. 556–571 i další přehled literatury k dějinám S. J. v českých zemích)
- Fiala, J.: K historii vzniku Koříkových Pamětí, in: Kutnohorské příspěvky, řada II, 1925, s. 42 ann.
- Fiedler, V.: Jesuité a česká literatura věku XVII. a XVIII., Hradec Králové 1910
- Florovsky, A. V.: Čeští jesuité na Rusi, Praha 1941
- Franzen, A.: Malé církevní dějiny, Praha 1992
- Geschichte der Jesuiten. Von einer Klösterzögling, Wien 1870 (český překlad a úprava F. L. Čížek, Historie jezovitů, Praha 1871)
- Geschichte des privaten Lebens III. Von der Renaissance zur Aufklärung, hrsg. P. Arries – R. Chartier, Frankfurt/M. 1991
- Hammerschmid, F.: Prodromus Glorie Praganae, Pragae 1723
- Handbuch der Marienkunde, hrsg. W. Beinert – H. Petri, Regensburg 1984

- Handbuch der theologischen Grundbegriffe I-II, München 1962
- Hehl von, U.: Hexenprozesse und Geschichtswissenschaft, Historisches Jahrbuch 107, 1987, s. 349–375
- Heimbucher, M.: Die Orden und Kongregationen der katholischen Kirche I-II, Paderborn 1933–1934
- Heiss, G.: Konfessionbildung, Kirchenzucht und frühmoderner Staat. Die Durchsetzung des ‚rechten‘ Glaubens im ‚Zeitalter der Glaubensspaltung‘ am Beispiel Wirken der Jesuiten in den Ländern Ferdinands I., in: Volksfrömmigkeit. Von der Antike bis zum 18. Jahrhundert, hrsg. H. Ch. Ehalt, Wien 1989, s. 191–220
- Heiss, G.: Konfessionelle Propaganda und kirchliche Magie. Berichte der Jesuiten über den Teufel aus der Zeit der Gegenreformation in den mittel-europäischen Ländern der Habsburger, Römische historische Mitteilungen 32–33, 1990/1991, s. 103–152
- Hengst, K.: Jesuiten an Universitäten und Jesuitenuniversitäten. Zur Geschichte der Universitäten in der Oberdeutschen und Rheinischen Provinz der Gesellschaft Jesu im Zeitalter der konfessionellen Auseinandersetzung, Paderborn – Wien – München – Zürich 1981
- Hoffmann, H.: Friedrich Wolff von Lüdinghausen, in: Schlesische Lebensbilder III. Schlesier des 17. bis 19. Jahrhunderts, Breslau 1923
- Hrubý, F.: Zápas Čechů s Habsburky o náboženskou toleranci, in: Co daly naše země Evropě a lidstvu, Praha 1940
- Hrubý, H.: České postilly. Studie literárně a kulturně historická, Praha 1901
- Hubensteiner, B.: Vom Geist des Barock. Kultur und Frömmigkeit im alten Bayern, München 1978
- Janáček, J.: České dějiny. Doba předbělohorská I, 2. vyd. Praha 1971
- Janáček, J.: Pád Rudolfa II., Praha 1973
- Janáček, J.: Rudolf II. a jeho doba, Praha 1987
- Jedin, H.: Malé dějiny koncilů, Praha 1992
- Jesuit Art and Iconography 1550–1800. Introductory Essay and exhibition Catalogue by M. B. Burke, Jersey City, New Jersey 1993
- Chodniček, J.: Z dějin katolických misií na Moravě a ve Slezsku v době katolické reformace, Sborník historického kroužku 6, 1897, s. 19–62
- Ignác z Loyoly. Životopis Ignáce z Loyoly naps. M. Kyralová, vybr. dopisy ze špaň. a ital. přeložila V. Čárová
- Institutum Societatis Jesu, Pragae 1705
- Institutum Societatis Jesu I–III, Romae 1869, Florentiae 1892
- Jakubec, J.: Dějiny české literatury I, Praha 1929
- Jemelka, O.: O životě a činnosti matematika Jakuba Kresy, Časopis pro pěstování matematiky a fysiky 42, 1913, s. 501–505
- Jeník z Bratřic, J.: Z mých pamětí, usp. J. Polišenský, Praha 1947
- Jungmann, J.: Historie literatury české, 2. vyd., Praha 1849
- Kadlec, J. Přehled českých církevních dějin I–II, Praha 1991 (reprint vydání Křesťanské akademie, Řím 1987)

- Kadlec, K.: B. H. Bilovský, Sborník historického kroužku 22, 1921
- Kalista, Z.: Historický přehled, in: katalog výstavy Umění v Čechách XVII. a XVIII. století. Pražské baroko 1600–1800, Praha 1938, s. 17–48
- Kalista, Z.: České baroko, Praha 1941
 - Kalista, Z.: Cesty ve znamení kříže, Praha 1941
 - Kalista, Z.: Los missioneros de los países Checos que en los siglos XVII y XVIII actuaban en América Latina, Ibero-Americanica Pragensia 2, 1968, s. 118–160
 - Kalista, Z.: Tvář baroka. Poznámky, které zabloudily na okraj života, skicář problémů a odpovědí, Londýn 1989
- Kapitoly z dějin olomoucké university, Ostrava 1973
- Kapner, G.: Barocker Heiligenkult in Wien und seine Träger, Wien 1978
- Kavka, F. – Skýbová, A.: Husitský epilog na koncilu tridentském, Praha 1969
- Klučák, J.: Geschichte der Leitmeritzer Gymnasiums I (bis 1850), Jahresbericht des k. k. Obergymnasiums zu Leitmeritz in Böhmen, Leitmeritz 1877
- Knoblochová, R.: Historická argumentace v české protijezuitské publicistice let 1866 – 1867, Acta Universitatis Carolinae, phil. et hist. 3, 1988, Studia historica XXXIII. Literární a publicistické zdroje historického vědomí v 19. a 20. století, s. 89–114
- Koch, L.: Jesuiten-Lexikon. Die Gesellschaft Jesu einst und jetzt, Paderborn 1934
- Koláček, J.: Tři tovaryši, Řím 1993
- Koldinská, M.: Vpád pasovských a soudobé české myšlení, Dějiny a současnost 6/1991
- Kopecký, L.: Starí slezští kazatelé, Ostrava 1970
- Košnař, J.: Poutnická místa v Čechách, Praha 1903
- Krajča, A.: Mariánská poutní místa v zemích českých, časopis Svatá Hora, 1941
- Kroess, A.: Die Residenz der G. J. und Wahlfahrtsort Maria-Schein in Böhmen, Warnsdorf 1893
- Kroess, A.: Vypuzení jesuitů z Čech r. 1618, Sborník historického kroužku 8, 1907, s. 9–27
- Kroess, A.: Geschichte der böhmischen Provinz der Gesellschaft Jesu I, II/1–2, Wien 1919, 1927–1937
- Krofta, K.: Majestát Rudolfa II., Praha 1909
- Kubiček, E.: Národní vědomí českých jesuitů až po dobu Balbínova, Výroční zpráva arcibiskupského gymnasia 1929/1930, s. 3–19
- Kučera, J. P. – Rak, J.: Bohuslav Balbín a jeho místo v české kultuře, Praha 1984
- Lepař, F.: K dějinám gymnasia Jičínského, Výroční zpráva c. k. gymnasia vyššího v Jičíně za šk. r. 1885/6, s. 4–51
- Loyola, I.: Pisma wybrane. Komentarze, I–II, ed. M. Bednarz, S. Filipowicz, R. Skórka, Kraków 1968

- Lundberg, M.: Jesuitische Anthropologie und Erziehungslehre in der Frühzeit des Ordens (cca 1540–cca 1650), *Acta universitatis Uppsaliensis*, Uppsala 1966
- Matoušek, O.: F. Zeno. Počátky učené společnosti a česká geologie, Praha 1929
- Morávek, J.: Schmidl, Balbín, Ware. Příspěvek k jesuitské historiografii v Čechách, *Český časopis historický* 19, 1913, s. 57–70, 193–204, 290–300
- Muk, J.: Po stopách národního vědomí české šlechty pobělohorské, Praha 1931
- Müller, W.: Katholische Volksfrömmigkeit in der Barockzeit, in: *Barock in Baden-Würtenberg. Austellung des Landes Baden-Würtenberg unter der Schirmherrschaft von Ministerpräsident L. Späth, II – Aufsätze*, Karlsruhe 1981, s. 399–408
- Natoński, B.: Szkolnictwo jezuickie w Polsce w dobie kontrreformacji, in: *Wiek XVII – Kontrreformacja – Barok*, s. 309–337
- Navrátil, B.: Jesuité olomoučtí za protireformace. Akty a listiny z let 1558–1619 I, Brno 1916
- Nejedlý, V.: Obrazoborecké tendence v českých zemích 17. a 18. století: rozdíly a shody s husitským ikonoklasmem, *Husitský Tábor* 8, 1985, s. 83–88
- Nešpor, V.: Dějiny University olomoucké, Olomouc 1947
- Neumann, A.: Prostnárodní náboženské hnutí dle dokladů konsistoře královéhradecké. Část první – doba tak zvaného Temna do roku 1740. K stopadesátému výročí tolerančního patentu, Hradec Králové 1931
- Nový, L.: Matematika na pražské universitě v druhé polovině 18. století, *AUC – Historia Universitatis Carolinae Pragensis* 2/1, 1961, s. 35–58
- Oliva, V.: Z minulosti Chlumku u Luže a jeho okolí, *Sborník historického kroužku* 4, 1903, 5, 1904, 7, 1906
- Oliva, V.: Tovaryšstvo Ježíšovo, Brno 1910
- Paměti svatého Ignáce z Loyoly, ed. J. Ovečka., Praha 1937
- Pelcl, F. M.: Böhmischa, mährische und schlesische gelehrten und Schriftsteller aus dem Orden der Jesuiten, Prag 1786
- Pešek, J.: Dějiny Akademického gymnasia v Praze, Roční zpráva Akademického státního československého gymnasia v Praze II, za šk. r. 1926–1934
- Petráň, J.: Nástin dějin filozofické fakulty (do roku 1945), Praha 1983
- Podlaha, A.: Z dějin katolické reformace ve století XVIII., *Sborník historického kroužku* 4, 1903, 5, 1904, 6, 1905
- Podlaha, A.: Z dějin katolické reformace v Čechách v letech 1668–1703, *Sborník historického kroužku* 2, 1901, 3, 1902
- Podlaha, A.: Dějiny kollegij jesuitských v Čechách a na Moravě od r. 1654 až do jejich zrušení, *Sborník historického kroužku* 10, 1909; 11, 1910; 12, 1911; 13, 1912; 14, 1913; 15, 1914

- Podlaha, A.: Posvátná místa království českého I–VII, Praha 1909–1913
- Podlaha, A.: Dějiny arcidiecéze pražské od konce století XVII. do počátku století XIX., Praha 1917
- Preiss, P.: Boje s dvouhlavou saní, Praha 1981
- Rabas, V.: Řád kapucínský a jeho působení v Čechách v 17. století, Praha 1937
- Polleros, F.: „Pietas Austriaca“ und „Ecclesia triumphans“. Die Missionierung Amerikas durch die katholische Kirche, in: Federschmuck und Kaiserkrone. Das barocke Amerikabild in den habsburgischen Ländern, Ausstellungskatalog, Schloßhof 1992, s. 85–96
- Ratio studiorum et Institutiones scholasticae Societatis Jesu I–IV, Monumenta Germaniae Paedagogica II, V, IX, XVI, Berlin 1887–1894
- Regulae Societatis Iesu, Rotarii Flandrorum 1910
- Riegrův slovník naučný IV, Praha 1886 (heslo Jesuité v Čechách)
- Royt, J.: Barokní pouť a poutní místa, Dějiny a současnost 3/1991, s. 27–31
- Royt, J.: Křesťanská pouť po barokních Čechách, Český lid 79, 1992, 4, s. 323–339
- Royt, J.: České nebe. Čeští zemští patroni, in: katalog výstavy České nebe. Topografie poutních míst barokních Čech, Praha 1993, s. 3–19
- Ryneš, V.: Paladium země české. Kapitola z českých dějin náboženských, Praha 1948
- Ryneš, V.: Los jesuitas Bohémicos trabajando en las misiones de América Latina después de 1620, Ibero-Americanica Pragensia 1971, s. 193–202
- Segert, S. – Beránek, K.: Orientalistik an der Prager Universität I (1348–1848), Praha 1967
- Schlesinger, C.: Jesuitenporträts, Lebens- und Charakterbilder hervorragenden Mitglieder der Gesellschaft Jesu, Regensburg 1915
- Schmidl, J.: Historiae Societatis Jesu provinciae Bohemiae I–IV, Pragae 1749–759
- Schulz, V.: Listář kolleje jesuitské u sv. Klimenta na Starém Městě pražském z let 1628–1632, Historický archiv 16, Praha 1899
- Schulz, V.: Korrespondence jesuitů provincie české z let 1584–1770, Historický archiv 17, Praha 1900
- Skála ze Zhoře, P.: Historie česká od defenestrace k Bílé hoře, ed. J. Janáček, Praha 1984
- Skočdopole, A.: Druhá a poslední odpověď Národním listům k otázce o Je-suitech, Praha 1867
- Slavíček, K.: Listy z Číny do vlasti (1716–1727), ed. J. Vraštil, Praha 1935
- Sommervogel, C.: Bibliothèque de la Compagnie de Jésus. Nouvelle Edition. Première Partie: Bibliographie par les Pères Augustin et Aloys de Backer. Seconde Partie: Histoire par le Père Auguste Carayon, I–X, Bruxelles – Paris 1890 ann.
- Sousedík, S.: Filosofické myšlení v Čechách v době pobělohorské, Studia Comeniana et historica II, č. 3, 1972, s. 37–61

- Sousedík, S.: Rodrigo de Arriaga, současník J. A. Komenského, *Studia Comeniana et historica* XIII, č. 26, 1983, s. 20–62
- Sousedík, S.: Valerián Magni. Kapitola z kulturních dějin Čech 17. století, Praha 1983
- Spielman, J. F.: Leopold I of Austria, London 1977
- Stich, A.: Následující velikonoční text (Antonín Koniáš), *Literární noviny* 8. dubna 1993
- Stloukal, K.: Počátky nunciatury v Praze, *Český časopis historický* 34, 1928, s. 1–24, 237–279
- Straka, C.: Přenešení ostatků sv. Norberta z Magdeburku na Strahov (1626–1628). K třistaletému jubileu roku 1927, Praha 1927
- Studnička, F.: O mathematickém učení na Universitě pražské od jejího zařazení až do počátku našeho století a o vlasteneckém působení profesora Stanislava Vydry, Praha 1888
- Sturmberger, H.: Kaiser Ferdinand II. und das Problem des Absolutismus, Wien 1957
- Svátek, J.: Organisace řeholních institucí v českých zemích a péče o jejich archivy, *Sborník archivních prací* 20, 1970, s. 505–624
- Svatoš, Mar.: Vlastenecké a nacionální tendence barokních legend o českých světcích, in: Legenda, její funkce a zobrazení. IV. Vlastenecké a nacionální aspekty legend o českých světcích, Praha 1992, s. 18–31
- Svoboda, J.: Památky kolleje klementinské, *Časopis katolického duchovenstva* 16, 1875, s. 1–416
- Svoboda, J.: Katolická reformace a mariánská družina v království českém, Brno 1888
- Šantavý, F. – Hošek, F.: Organizace, pečeti a insignie olomoucké univerzity v letech 1573–1973, Olomouc 1980
- Škarka, A.: Fridrich Bridel nový a neznámý, AUC, *Philologica – monographia* 19, 1968
- Tanner, J.: Heiliger Weg von Prag nach Alt Bunzlau..., Svatá cesta z Prahy do Staré Boleslavě, Praha 1680
- Tanner, J.: Život a ctnosti P. Alberta Chanovského, ed. J. Vašica, Praha 1932
- Tanner, J. – Kadlinský, F.: Život a sláva sv. Václava, ed. Z. Kalista, Praha 1941
- Tanner, M.: *Societas Iesu usque ad sanguinis et vitae profusionem in Europa, Asia, America... militans, seu vita et mors eorum, qui ex Societate in causa fidei et virtutis violenta morte sublati sunt, Pragae* 1678 (německy 1683)
- Tenora, J.: Jesuitské missie na Moravě v letech 1558–1653, Hlídka 22, Brno 1905
- Toman, P.: Nový slovník československých výtvarných umělců I–II, Praha 1947–1950
- Tomíško, Č.: Působení jesuitů v Hradci Králové, *Zprávy z české provincie Tovaryšstva Ježíšova* 15, 1937, s. 7–17

- Toušek, M. (tj. Stich, A.): Tři kapitoly o českém baroku I. K Jiráskovu pojetí českého baroka, Wiener slawistischer Almanach 8, 1981, s. 187–244
- Tumpach, J. – Podlaha, A.: Český slovník bohovědný I–V, Praha 1912–1930
- Válka, J.: Problém baroka jako kulturní a historické epochy, in: O barokní kultuře. Sborník statí, Opera Universitatis Purkynianae Brunensis, Facultas philosophica 141, Brno 1968, s. 11–24
- Válka, J.: Sedláci a moc I–II, Dějiny a současnost 3–4/1994
- Vašica, J.: České baroko literární, Praha 1938
- Vinařický, K.: Jesuité. Odpověď Národním listům, Praha 1966
- Vlasák, E.: Jesuitský historik kutnohorský, Středočeský sborník historickej 8, 1973, s. 221–232
- Vlček, J.: Dějiny české literatury I–II, 3. vyd. Praha 1940
- Vlnas, V.: Jan Nepomucký. Česká legenda, Praha 1993
- Vraštil, J.: Účast staré české provincie T.J. na zámořských missiích, Zprávy z české provincie Tovaryšstva Ježíšova 1927, č. 1, s. 30–33
- Vraštil, J.: Seznam zámořských missionářů staré české provincie T.J., Zprávy z české provincie Tovaryšstva Ježíšova 1934, č. 1, s. 7–10
- Výbor listů a instrukcí svatého Ignáce z Loyoly, zakladatele Tovaryšstva Ježíšova, v překladu podává Jaroslav Ovečka, Praha 1940
- Weicker, G.: Das Schulwesen der Jesuiten nach der Ordensgesetzen, Halle 1863
- Winter, E.: Tisíc let duchovního zápasu, Praha 1940
- Winter, Z.: O životě na vysokých školách pražských knihy dvoje, Praha 1899
- Zeeden, E. W. (hrsg): Gegenreformation, Darmstadt 1973
- Zuber, R.: Osudy moravské církve v 18. století (1695–1777) I, Praha 1987
- Zuber, R.: Cenzura na Moravě v 18. století do konce vlády Marie Terezie, Studie Muzea Kroměřížska 90, s. 93–102
- Zuber, R.: Lidová zbožnost na Moravě v 18. století, Studie Muzea Kroměřížska 91, s. 74–86

Pozn.: V textu knihy uvádím autory překladu hned za citáty. Pokud není autor výslovně zmíněn, jde o mé přetlumočení.

-
-
- Na přední straně přebalu: barevná reprodukce obrazu J. J. Heinsche, František Borgiáš v chudém hostinci (výřez), Národní galerie, Praha
- Na zadní straně přebalu: P. P. Rubens, Zázrak sv. Františka Xaverského, kopie 19. století
- Na přední předsádce: Mariánský sloup jako duchovní střed katolické Evropy, mědirytina M. Küssela podle obrazu K. Škréty, z pražské univerzitní teze pozdějšího arcibiskupa Jana Bedřicha z Vladštejna, 1661
- Na zadní předsádce: univerzitní teze z roku 1699
- Frontispice: Světové působení jezuitského rádu, mědiryt J. Kiliana podle obrazu J. Ch. Storera, poprvé použity na univerzitní tezi roku 1664